

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Accountantsprotocol AP

Instructie inzake de door de accountant te verrichten werkzaamheden t.a.v. de bijdrageverantwoording van de AP

Versie 1.7

Datum	1 oktober 2019
Status	Definitief

Colofon

Afzendgegevens

**Directoraat-Generaal Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv
Victoria Zwemstra

Contactpersoon

T 070 370 71 43
F 070 370 79 00

Auteurs

Victoria Zwemstra, Jip Olierook en John Poot

Inhoud

Colofon 3

Inleiding 7

1. Uitgangspunten 8

1.1 Doelstelling en inkadering protocol 8

1.2 Belangrijke definities en begrippen 8

1.3 Procedures en termijnen 10

2. Onderzoeksaanpak 11

2.1 Relevante wet- en regelgeving 11

2.2 Reikwijdte onderzoek 12

2.3 Betrouwbaarheid en materialiteit 15

2.4 Reviewbeleid 17

3. Accountantsproducten 18

3.1 Controleverklaring bij de jaarrekening 18

3.2 Accountantsverslag 18

3.3 Rapport van feitelijke bevindingen 18

Inleiding

Op grond van artikel 52, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en artikel 11, tweede lid, van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) verstrekt het Ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: JenV) jaarlijks een bijdrage aan de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP). De AP is een zelfstandig bestuursorgaan met rechtspersoonlijkheid. JenV verstrekt de bijdrage aan de AP voor de uitvoering van haar wettelijke taken. De AP dient zich over de besteding van deze middelen te verantwoorden, door middel van een jaarverslag, waarin opgenomen een bestuursverslag, een jaarrekening en overige gegevens. De AP en JenV hebben beide belang bij een goede opzet en uitvoering van de accountantscontrole bij de AP. Deze controle vormt immers de basis voor de (definitieve) vaststelling van de bijdrageverlening aan de AP. Dit accountantsprotocol geeft een beschrijving van de in dit kader door de accountant te verrichten werkzaamheden.

Hoofdstuk 1 geeft een opgave van de uitgangspunten die ten aanzien van de werkzaamheden van toepassing zijn, waaronder de doelstelling. Hoofdstuk 2 richt zich op de door de accountant te hanteren aanpak. Ten slotte wordt in hoofdstuk 3 een weergave gegeven van de op te leveren accountantsproducten.

Als waarborg voor een degelijk toezicht beoordeelt JenV op basis van een jaarlijkse risicoanalyse of het huidige accountantsprotocol moet worden bijgesteld.

De ingangsdatum van dit accountantsprotocol is 1 januari 2019.

1. Uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten ten aanzien van de door de accountant te verrichten werkzaamheden behandeld. Het betreft een beschrijving van de doelstelling van het protocol, de ten aanzien van het protocol relevante definities en begrippen en van de gehanteerde procedures en de daarbij van toepassing zijnde termijnen.

1.1 Doelstelling en inkadering protocol

Dit accountantsprotocol heeft als doelstelling het geven van aanwijzingen omtrent de reikwijdte, de betrouwbaarheid en de materialiteit van de door de instellingsaccountant van de AP te verrichten werkzaamheden in het kader van de jaarlijkse bijdrage aan de AP.

Het accountantsprotocol geeft aan welke accountantsproducten moeten worden geleverd. In het geval van de AP worden 3 producten gevraagd:

- een controleverklaring;
- een accountantsverslag;
- een rapport van feitelijke bevindingen (met betrekking tot implementatie AVG, informatiebeveiliging en productiecijfers).

Als grondslag voor de controle en aanwijzingen geldt de van toepassing zijnde wet- en regelgeving zoals opgenomen onder 2.1. Het onderzoeksobject betreft de jaarlijks door de AP opgestelde verantwoordingsinformatie ten aanzien van de door JenV en het ministerie van Financiën (zie hierna) verstrekte bijdrage (door middel van een jaarverslag, waarin opgenomen een bestuursverslag, een jaarrekening en overige gegevens). Daarnaast betreft het onderzoeksobject de zaken zoals genoemd bij het 'rapport van feitelijke bevindingen' onder paragraaf 2.2.

1.2 Belangrijke definities en begrippen

Onderstaand worden de voor dit protocol relevante definities en begrippen toegelicht.

- *Accountant:* Registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek aan wie de AP de opdracht tot controle van de jaarrekening heeft verstrekt.
- *Bijdrageverstrekker:* het ministerie van Justitie en Veiligheid voor de wettelijke taak in het algemeen en het ministerie van Financiën (verder: Financiën) voor het toezicht op de herziene richtlijn betaaldiensten (PSD2). Het ministerie stelt middelen beschikbaar, in de vorm van een bijdrage, aan de bijdrageontvanger voor het uitvoeren van de wettelijke taken. De bijdrageverstrekker is verantwoordelijk voor het vaststellen van het financiële normenkader (zie paragraaf 2.1) waarbinnen de bijdrageontvanger moet opereren. Het normenkader is in geval van de AP in belangrijke mate geregeld in een wet en daarop geënte lagere regelgeving. Aanvullend daarop zijn nadere regels gesteld, die door de bijdrageverstrekker aan de bijdrageontvanger schriftelijk zijn kenbaar gemaakt.

De bijdrageverstrekker houdt toezicht op het naleven van de bijdragevoorwaarden. Voor wat betreft het financieel-economisch toezicht wordt

waar mogelijk gebruik gemaakt van de werkzaamheden van de accountant die door de bijdrageontvanger is aangesteld.

- *Bijdrageontvanger*: de AP. De bijdrageontvanger is binnen het gegeven normenkader verantwoordelijk voor het voeren van een adequate bedrijfsvoering en het rechtmatig en doelmatig gebruik van de bijdragegelden, alsmede de betrouwbare totstandkoming van de niet-financiële informatie. Het bestuur van de bijdrageontvanger is er voor verantwoordelijk dat activiteiten van de AP worden uitgevoerd in overeenstemming met bepalingen van de wet- en regelgeving. Daarnaast is de bijdrageontvanger verantwoordelijk voor de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de verantwoording aan de bijdrageverstrekker.
- *Financiële rechtmatigheid*: de comptabele rechtmatigheid, oftewel het besteden van bijdragen in overeenstemming met de wet- en regelgeving en andere afspraken, echter uitsluitend indien opgenomen in de limitatieve opsomming van paragraaf 2.1 en voor zover de wet- en regelgeving en andere afspraken van invloed zijn op de uitkomst van de in de jaarrekening opgenomen financiële transacties.
- *Jaarverslag*: hiermee wordt een jaarverslag bedoeld zoals opgesteld dient te worden conform artikel 18 en 19 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (hierna Kaderwet zbo's). Het jaarverslag omvat tevens het bestuursverslag, de jaarrekening en overige gegevens.
- *Bestuursverslag*: het verslag, bedoeld in artikel 391, eerste tot en met vierde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en in artikel 18 van de Kaderwet zbo's met eventuele bijlagen. Het bestuursverslag bestaat ten minste uit:
 - de bestuursparagraaf: het voorwoord, de samenvatting en informatie over de uitvoering van de wettelijke taken van de AP. Hierbij wordt separaat aandacht besteed aan de uitvoering van de activiteiten en de daarmee gemoeide kosten inzake PSD2;
 - de bedrijfsvoeringsparagraaf: de onderwerpen financieel en materieel beleid en beheer, risicomanagement, kwaliteitsbeleid, informatievoorziening (ICT-beleid, informatiebeveiliging en AVG), inkoopbeleid, huisvestingsbeleid, integriteitsbeleid, misbruik en oneigenlijk gebruik, financiële rechtmatigheid en de totstandkoming van niet-financiële informatie (waaronder formatie- en bezettingsgegevens en overige beleids- en beheerinformatie). Deze onderwerpen omvatten de bedrijfsvoering, inclusief het ter zake gevoerde beleid en beheer;
 - het in-control-statement: de beschrijving (verklaring) van het bestuur van de instelling over de kwaliteit van de bedrijfsvoering in brede zin (waaronder de betrouwbaarheid, continuïteit en beveiliging van de geautomatiseerde informatiesystemen) die antwoord geeft op de vraag in hoeverre het bestuur de bedrijfsvoeringsprocessen beheerst;
 - de doelmatigheidsparagraaf: informatie over de realisatie van middelen en prestaties. Deze paragraaf richt zich met name op de maatregelen die het bestuur heeft getroffen ter bevordering van een efficiënt beheer.

Jaarlijks wordt tussen JenV en de AP middels de bijdragebrief de inhoud en de reikwijdte van de bedrijfsvoeringsparagraaf, het in-control-statement en de doelmatigheidsparagraaf bepaald.

- *Jaarrekening*: de jaarrekening zoals bedoeld in titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: titel 9 BW 2) en de artikelen 34 en 35 van de Kaderwet zbo's.
- Bijlage bij het bestuursverslag: de jaaropgave van de productiecijfers.
- Bijlage bij de jaarrekening: de jaaropgave van de opgelegde vorderingen.

- *Overige gegevens*: de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, eerste lid, onder a en b, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, met dien verstande dat in dat lid voor 'de winst' wordt gelezen 'een positief resultaat'.

1.3 Procedures en termijnen

De door de bijdrageontvanger aangewezen accountant draagt de zorg voor het tijdig opleveren van de controleverklaring, het accountantsverslag en het rapport van feitelijke bevindingen. Tijdig betekent dat de AP in staat is om de verantwoordingsinformatie (het jaarverslag bestaande uit het bestuursverslag, de jaarrekening en de overige gegevens) en de afgesproken audit producten uiterlijk 15 maart aan de bijdrageverstrekker op te leveren. Nadere afspraken ten aanzien van deze tijdigheid worden door de bijdrageontvanger en betreffende accountant overeengekomen en betreft de verantwoordelijkheid van de bijdrageontvanger.

2. Onderzoeksaanpak

Dit hoofdstuk beschrijft de te hanteren onderzoeksaanpak. Er wordt gestart met een opsomming van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Daarna volgt een beschrijving van de reikwijdte per type werkzaamheden. Het hoofdstuk wordt afgesloten met bepalingen omtrent de betrouwbaarheid en materialiteit.

2.1 Relevante wet- en regelgeving

Voor de werkzaamheden van de accountant in het kader van de financiële rechtmatigheid en de controle van de jaarrekening is de volgende limitatieve opsomming van wet- en regelgeving en andere afspraken relevant.

Kader financiële rechtmatigheid:¹

- Kaderwet zelfstandige bestuursorganen;
- Algemene wet bestuursrecht (voor zover betrekking hebbend op de AP als bestuursorgaan);
- Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG);
- Aanpassingswet Algemene verordening gegevensbescherming;
- Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (betreffende artikelen volgend uit de UAVG);
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG);
- Comptabiliteitswet 2016 (m.n. artikel 10.2 lid 1c) inzake schatkistbankieren;
- Regeling schatkistbankieren RWT's en andere rechtspersonen 2017 (gebruik rekening-courantkrediet);
- **Europese aanbestedingsrichtlijnen, als ook nationale wetgeving:**
Aanbestedingswet 2012 en Gids Proportionaliteit;
- Wet normering topinkomens en ministeriële regeling 'Controleprotocol WNT';
- Europese wet- en regelgeving op het gebied van privacy- en gegevensbescherming en in geval EU-subsidies worden verkregen;
- Convenant tussen het College Bescherming Persoonsgegevens/AP en het CJIB (inzake inning van boetes en dwangsommen);
- Specifieke correspondentie van JenV en Financiën (inzake PSD2) gericht aan de AP inzake de bijdrage. Het betreft: kaderbrieven en (aanvullende) bijdragebrieven (bijdragevoorwaarden inclusief bevoorschottingsschema) (indien van toepassing).

Verslaggevingskader:

- Kaderwet ZBO's artikel 35 lid 1 (met verwijzing naar Titel 9 Boek 2 BW);
- Bijdragevoorschriften en afspraken met JenV die er toe leiden dat de jaarrekening afwijkt van Titel 9 Boek 2 BW (in casu de omvang van de egalisatiereserve).

¹ Met betrekking tot de te toetsen onderdelen van de wet- en regelgeving (kader financiële rechtmatigheid) dient hiervan door de instelling een nadere uitwerking te worden opgesteld, bestaande uit een overzicht van die bepalingen uit het normenkader die materiële rechtmatigheidsaspecten inhouden.

2.2 Reikwijdte onderzoek

Controleverklaring

De controle van de jaarrekening dient te worden uitgevoerd door een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De controle voldoet aan de controlestandaarden zoals de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld.

In artikel 35 lid 1 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is geregeld dat de jaarrekening van een instelling zoveel mogelijk dient te worden opgesteld met inachtneming van titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Conform JenV-beleid dient in de staat van baten en lasten naast de realisatie- ook de begrotingscijfers te worden opgenomen. Verschillen tussen realisatie- en begrotingscijfers dienen te worden toegelicht indien het verschil groter is dan 10% van het begrote cijfer.

Met het onderzoek moet de accountant een oordeel geven aan de bijdrageverstrekker of:

- de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de AP per ultimo 20xx en van het resultaat van de AP over 20xx;
- de in jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 20xx in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid;
- de jaarrekening voldoet aan de Wet normering topinkomens (WNT);
- de informatie die gelijktijdig met de gecontroleerde verantwoording wordt verstrekt (in ieder geval het bestuursverslag) met de door hem gecontroleerde verantwoording verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat (overeenkomstig Standaard 720).

Er worden geen afzonderlijke controleverklaringen gevraagd voor projecten van JenV. Bij bijdrageverlening wordt indien aan de orde per project aangegeven hoe de verantwoording dient te geschieden. De financiële middelen voor projecten dienen te worden betrokken in de reguliere jaarrekeningcontrole.

Attentiepunten bij uitvoering controlewerkzaamheden

In de specifieke wet- en regelgeving zijn ten behoeve van de controle op de jaarrekening en de bijdrageverlening aan de AP relevante bepalingen opgenomen. Hieronder is een aantal attentiepunten opgenomen.

- De juiste toepassing van de afspraken inzake de egaliseringsreserve (de juiste bepaling van de omvang en de juiste toerekening van positief of negatief resultaat aan de egaliseringsreserve – maximaal 5 % van de bijdrage in het betreffende boekjaar, positief of negatief; overschrijdingen van het maximum van de egaliseringsreserve worden verrekend met de 'vordering bestuursdepartement'). Hieronder valt het vaststellen dat resultaten alleen ten gunste of ten laste van de egaliseringsreserve komen indien dit is afgesproken. Anders dienen deze resultaten als vordering of schuld te worden verantwoord.
- De juiste bepaling van de omvang van de 'vordering bestuursdepartement' (een langlopende vordering die niet direct opeisbaar is en waarover geen rente wordt vergoed).
- In de bijlage van de jaarrekening is de *rapportage opgelegde vorderingen* opgenomen. Deze rapportage dient aan te sluiten op het periodieke overzicht welke de AP ontvangt van het CJIB.
- Bijdragevoorschriften en afspraken met JenV die er toe leiden dat de jaarrekening afwijkt van de voorschriften van Titel 9 Boek 2 BW.

Werkzaamheden met betrekking tot het bestuursverslag

Dit betreft de volgende werkzaamheden:

- De accountant stelt vast dat de informatie die gelijktijdig met de gecontroleerde financiële verantwoording (jaarrekening) wordt verstrekt (in ieder geval het bestuursverslag) met de door hem gecontroleerde verantwoording verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat (overeenkomstig NBA Standaard 720).
- Met betrekking tot de niet-financiële informatie volgt de accountant eveneens de werkzaamheden voortvloeiend uit NBA Standaard 720.
- Indien in het jaarverslag toekomstinformatie is opgenomen, beoordeelt de accountant de onderliggende aannames van het meerjarenbeleid en de meerjarenbegroting.
- De accountant beoordeelt de consistentie van het in het jaarverslag opgenomen in-control-statement en de informatie over het onderwerp doelmatigheid, waaronder de verenigbaarheid daarvan met de jaarrekening én de uitkomsten van de controlewerkzaamheden op de jaarrekening. Hierbij stelt de accountant met betrekking tot het in-control-statement en de beschrijving over het onderwerp doelmatigheid van het bestuur het volgende vast:
 - de aanwezigheid van een recente beschrijving van het vigerende management control systeem en de maatregelen ter bevordering van doelmatigheid,
 - de verankering van het management control systeem en de doelmatigheidsmaatregelen in de planning & control cyclus,
 - het uitvoeren van periodieke audits (externe / interne onderzoeken en analyses e.d.) van het management control systeem en van de doelmatigheidsmaatregelen, en
 - de aanwezigheid van periodieke rapportages over het management control systeem en de doelmatigheidsmaatregelen en de bespreking er van op het niveau van bestuur en management.

Accountantsverslag

Het accountantsverslag bevat bevindingen over het onderzoek naar de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de jaarrekening en het daarmee samenhangende financieel beheer van de AP. Hierin wordt onder meer en indien van toepassing het volgende opgenomen:

- Een overzicht van fouten en onzekerheden, die gelet op rapporteringstolerantie moeten worden gerapporteerd, voorzien van een toelichting.
- Een overzicht van de bevindingen inzake administratieve organisatie en interne beheersing (inclusief de beheersing van misbruik en oneigenlijk gebruik) en de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking, voor zover geconstateerd bij de jaarrekeningcontrole.
- De kernpunten van de controle: de aangelegenheden die, in de professionele oordeelsvorming van de accountant, het meest significant waren bij de controle van de financiële overzichten van de huidige verslagperiode.
- Een overzicht van de constatering bij het beoordelen van consistentie van de financiële informatie in het bestuursverslag met de in de jaarrekening opgenomen financiële informatie en het lezen van de overige informatie in het bestuursverslag.
- De toepassing artikel 32 van de Kaderwet zbo's (activiteiten waarvoor de AP toestemming dient te vragen aan de bijdrageverstrekker).

Rapport van feitelijke bevindingen

Naast de controle van de jaarrekening en de daarin opgenomen bijdrageverantwoording wordt aan de accountant gevraagd om specifiek overeengekomen werkzaamheden te verrichten en daarover te rapporteren in overeenstemming met de NBA Standaard 4400N. De werkzaamheden betreffen geen controle- of beoordelingsopdracht of enige andere assurance-opdracht uitgevoerd in overeenstemming met Nederlandse controle- en overige standaarden. In het rapport van feitelijke bevindingen wordt door de accountant gerapporteerd

over de onderzoeksbevindingen zonder dat de accountant hierover een oordeel uitspreekt. De beoordeling van de onderzoeksbevindingen wordt overgelaten aan de gebruiker (lees: JenV) van het rapport. De specifiek overeengekomen werkzaamheden² hebben betrekking op (a) het treffen van waarborgen met betrekking tot privacywetgeving en (b) het treffen van waarborgen ter zake van de informatiebeveiliging [beschikbaarheid (continuïteit), integriteit (betrouwbaarheid) en vertrouwelijkheid (exclusiviteit)] van de geautomatiseerde informatiesystemen van de AP en (c) de door de AP aan JenV verstrekte en/of door de AP gepubliceerde productiecijfers. Aan de accountant wordt gevraagd om een beschrijving op te stellen; de accountant kan hierbij gebruik maken van door de instelling opgestelde documentatie en registraties. De mate van detail van de beschrijving van de feitelijke bevindingen per vraag is zodanig dat de gebruiker (in casu JenV) in staat wordt gesteld om zelf een eigen afweging te maken over de betekenis van de feitelijke bevindingen voor het onderhavige onderwerp.

a. Privacywetgeving (AVG)

Vanuit de bijdrageverstrekker is het van belang om inzicht te hebben in het voldoen door de AP aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet AVG. Daarom wordt aan de accountant gevraagd specifieke onderzoekswerkzaamheden te doen gericht op de onderstaande vragen. Per onderstaand(e) onderwerp (in casu register, analyse, assessment, procedure, ontwerp, functionaris, matrix, beheersmaatregelen, test) wordt gevraagd een beknopte beschrijving van de inhoud van dat onderwerp te geven. Indien de vraag ontkennend wordt beantwoord wordt gevraagd de reden aan te geven waarom dit niet van toepassing is. Indien een alternatieve oplossing wordt gebruikt, wordt gevraagd de inhoud hiervan beknopt te beschrijven.

- Heeft de AP een register van verwerkingsactiviteiten?
- Heeft de AP geanalyseerd of er sprake is van een hoger risico met betrekking tot gegevensverwerkingsactiviteiten?
- Voert de AP een Privacy Impact Assessment (PIA) uit bij nieuwe projecten, beleidsvoornemens en implementatie van nieuwe wet- en regelgeving? Worden (op grond van de uitkomsten van deze assessments) privacy-maatregelen getroffen?
- Heeft de AP een Data Protection Impact Assessment (DPIA) voor gegevensbescherming uitgevoerd met betrekking tot activiteiten met een hoger risico? Zijn er ontwerp-hiaten of andere vervolgacties (als gevolg van deze beoordeling) aangepast en/of geïmplementeerd?
- Heeft de AP een datalekprocedure en een datalekregister?
- Heeft de AP bij het ontwerp van nieuwe gegevensprocessen rekening gehouden met het privacy-principe?
- Heeft de AP een functionaris voor gegevensbescherming aangesteld?
- Beschikt de AP over een risicobeheermatrix met betrekking tot de AVG?
- Zijn de interne beheersingsmaatregelen door de AP op het gebied van algemene IT beheersingsmaatregelen beoordeeld en effectief bevonden? NB: de accountant wordt in dit specifieke onderzoek niet gevraagd zelf de werking vast te stellen.
- Heeft de AP een penetratietest ('pentest') uitgevoerd of laten uitvoeren inzake de eventuele kwetsbaarheid van de website en achterliggende systemen?

b. Informatiebeveiliging gehanteerd(e) registratiesyste(e)m(en)

Vanuit de bijdrageverstrekker is het van belang om inzicht te hebben in de informatiebeveiliging met betrekking tot het registratiesysteem (of -systemen) die

² De onderzoekswerkzaamheden bestaan uit het inwinnen van inlichtingen, het opvragen benodigde bewijsstukken, het afnemen van interviews, het kennisnemen van (procedure)beschrijvingen, het onderzoeken van ontvangen documentatie en het uitvoeren van cijferanalyses (indien van toepassing). In het rapport van feitelijke bevindingen vermeldt de accountant welke specifieke werkzaamheden hij heeft uitgevoerd.

door de AP worden gebruikt. Daarom wordt aan de accountant gevraagd specifieke onderzoekswerkzaamheden te doen gericht op de volgende onderzoeksvragen inzake de volgende onderwerpen. Per onderwerp wordt gevraagd een beknopte beschrijving van de inhoud van dat onderwerp te geven. Indien de vraag ontkennend wordt beantwoord wordt gevraagd de reden aan te geven waarom dit niet van toepassing is. Indien een alternatieve oplossing wordt gebruikt, wordt gevraagd de inhoud hiervan beknopt te beschrijven:

- Heeft de AP een beschrijving van de waarborgen voor de informatiebeveiliging [beschikbaarheid (continuïteit), integriteit (betrouwbaarheid) en vertrouwelijkheid (exclusiviteit)] van de binnen de registratiesystemen vastgelegde gegevens? Zo ja, gevraagd wordt om een beknopte opsomming van deze waarborgen te geven.
- Heeft de AP haar ambitie beschreven ten aanzien van het door haar gewenste ambitieniveau van informatiebeveiliging? Zo ja, gevraagd wordt om een beknopte beschrijving op te stellen van het volwassenheidsniveau waarop de AP zich volgens de AP bevindt op het gebied van integriteit, exclusiviteit en continuïteit van de registratiesystemen.
- Heeft de AP een groeipad gesteld ten aanzien van de te bereiken niveaus van volwassenheid van informatiebeveiliging inzake registratiesystemen? Zo ja, gevraagd wordt om een beknopte beschrijving op te stellen hoe dit groeipad er uit ziet in de tijd bezien?
- Ervaart de AP knelpunten om de gestelde volwassenheidsniveaus in de tijd te bereiken? Zo ja, gevraagd wordt om een beknopte opsomming van deze knelpunten te geven.

Bij de werkzaamheden kan gebruik worden gemaakt van het model van de NBA (zie hiervoor de 'Handreiking Volwassenheidsmodel Informatiebeveiliging NBA'). In de beschrijving dient minimaal het beheer van de interfaces te worden betrokken.

c. *Productiecijfers*

De AP publiceert en verstrekt productiecijfers. Vanuit de bijdrageverstrekker is het van belang om inzicht te hebben in de aansluiting van deze cijfers met de bronregistratie(s) en de interne beheersmaatregelen van de AP die de juiste, tijdige (actuele) en volledige opname van productiecijfers te waarborgen. Daarom wordt aan de accountant gevraagd specifieke onderzoekswerkzaamheden te doen gericht op de volgende vragen inzake:

- De accountant stelt vast dat de door de AP aan JenV verstrekte en/of door de AP gepubliceerde productiecijfers aansluiten op de onderliggende registratie(s). De accountant identificeert de productiecijfers die zijn gehanteerd bij zijn aansluitwerkzaamheden en beschrijft de kenmerken van de productiecijfers. Hierbij rapporteert de accountant met welke registratie de productiecijfers aansluiten. Bij bijzonderheden ten aanzien van de aansluiting vermeldt de accountant deze.
- Heeft de AP interne beheersmaatregelen getroffen om de juistheid, tijdigheid (actueel zijn) en volledigheid van de gepubliceerde/ verstrekte productiecijfers te borgen? Zo ja, gevraagd wordt om een beknopte opsomming van deze maatregelen te geven.

2.3 Betrouwbaarheid en materialiteit

Controle

De controle behoort zodanig te worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, moet uitgegaan worden van (al dan niet in combinatie met andere controlemiddelen te bereiken) een betrouwbaarheid van 95%.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, in de jaarrekening geen afwijkingen (fouten) en onzekerheden op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid voorkomen die tezamen meer dan 2% van het totaal van de baten bedragen. Bij het toetsen van de betreffende tolerantie dienen de geconstateerde en niet gecorrigeerde fouten en onzekerheden bij elkaar op te worden opgeteld (conform onderstaande tabel).

Soort verklaring	Goedkeurend	Met beperking	Oordeelonthouding of afkeuring
Fouten + onzekerheden v.w.b. de getrouwheid	$\leq 2\%$	$>2\%$ en $\leq 4\%$	$> 4\%$
Fouten + onzekerheden v.w.b. de rechtmatigheid	$\leq 2\%$	$>2\%$ en $\leq 4\%$	$> 4\%$

Voor de toleranties voor de controle van de informatie die in het kader van de Wet normering topinkomens in de jaarrekening moet worden opgenomen, wordt verwezen naar de ministeriële regeling: Controleprotocol WNT.

Afwijkingen in de verantwoording en onzekerheden in de controle

Van een afwijking in de verantwoording is sprake indien is gebleken dat een (gedeelte van een) verantwoorde post niet voldoet aan één of meer aspecten van de geldende wet- en regelgeving of dat een (gedeelte van een) post niet juist of volledig is verantwoord. Afwijkingen van wet- en regelgeving worden in absolute zin opgevat, saldering van afwijkingen is niet toegestaan.

Van een onzekerheid in de controle is sprake als er onvoldoende (controle-) informatie beschikbaar is om een (gedeelte van een) post als goed of fout aan te merken. Kortom als onzekerheid bestaat over het wel of niet voldoen aan de voorwaarden.

Omgaan met geconstateerde afwijkingen (fouten) en onzekerheden

Het uitgangspunt is dat de bijdrageontvanger de door de accountant geconstateerde afwijkingen voor zover mogelijk corrigeert. Een materiële afwijking in de verantwoording en/of onzekerheid in de controle die niet door de bijdrageontvanger kan worden gecorrigeerd, leidt tot een aangepast (niet goedkeurend) oordeel van de accountant.

Naast de goedkeuringstoleranties wordt de rapporteringstolerantie onderkend. De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het accountantsverslag (op basis van clustering naar posten in de jaarrekening of naar onderwerp). De rapporteringstolerantie wordt vastgesteld op 10% van de betreffende goedkeuringstolerantie, oftewel 0,2 procent. Hierbij maakt het niet uit of het om rechtmatigheid of de getrouwheid gaat. Fouten dienen ongesaldeerd te worden weergegeven. Het gaat hier om het verkrijgen van een compleet beeld van alle grotere fouten en onzekerheden.

2.4 Reviewbeleid

JenV kan de ADR verzoeken een review uit te voeren op de uitgevoerde accountantscontrole, met als doel het beoordelen of in het kader van het toezicht op de controle van de accountant kan worden gesteund. JenV informeert de AP en de accountant over dit verzoek. De accountant, die de controle uitvoert, verstrekt de ADR desgevraagd alle inlichtingen en bescheiden. De eventuele extra kosten van deze accountant in verband met de review komen te laste van de ontvanger van de bijdrage.

3. Accountantsproducten

In geval van de AP wordt om een drietal accountantsproducten gevraagd:

1. een controleverklaring bij de jaarrekening omtrent de rechtmatigheid en getrouwheid van de jaarrekening;
2. een accountantsverslag;
3. een rapport van feitelijke bevindingen (met betrekking tot privacywetgeving / AVG, informatiebeveiliging en productiecijfers AP).

3.1 Controleverklaring bij de jaarrekening

Voor de termijnen, reikwijdte, betrouwbaarheid en materialiteit zie hoofdstukken 1 en 2. Waar het de inhoud van de verklaring over de getrouwheid en de rechtmatigheid betreft dient de accountant zoveel als mogelijk aan te sluiten op voorbeeldtekst 10.2a van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). In de controleverklaring neemt de accountant op dat de controle heeft plaatsgevonden met inachtneming van dit accountantsprotocol.

3.2 Accountantsverslag

Het accountantsverslag bevat bevindingen over het onderzoek naar de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de jaarrekening en het daarmee samenhangende financieel beheer van de AP. Het verslag is in principe vormvrij maar dient de informatie inzake de onder de reikwijdte genoemde aspecten (paragraaf 2.2) te bevatten.

3.3 Rapport van feitelijke bevindingen

Aanvullend levert de accountant een rapport van feitelijke bevindingen ten aanzien van het onder paragraaf 2.2 genoemde onderwerpen. De accountant rapporteert per onderwerp over de verrichte onderzoekswerkzaamheden met daarbij zijn onderzoeksbevindingen. Daarbij wordt geen conclusie of oordeel gegeven. Leidend voor dit rapport is Standaard 4400N van de NBA.